

A franciák évszázada

XIII. Lajos

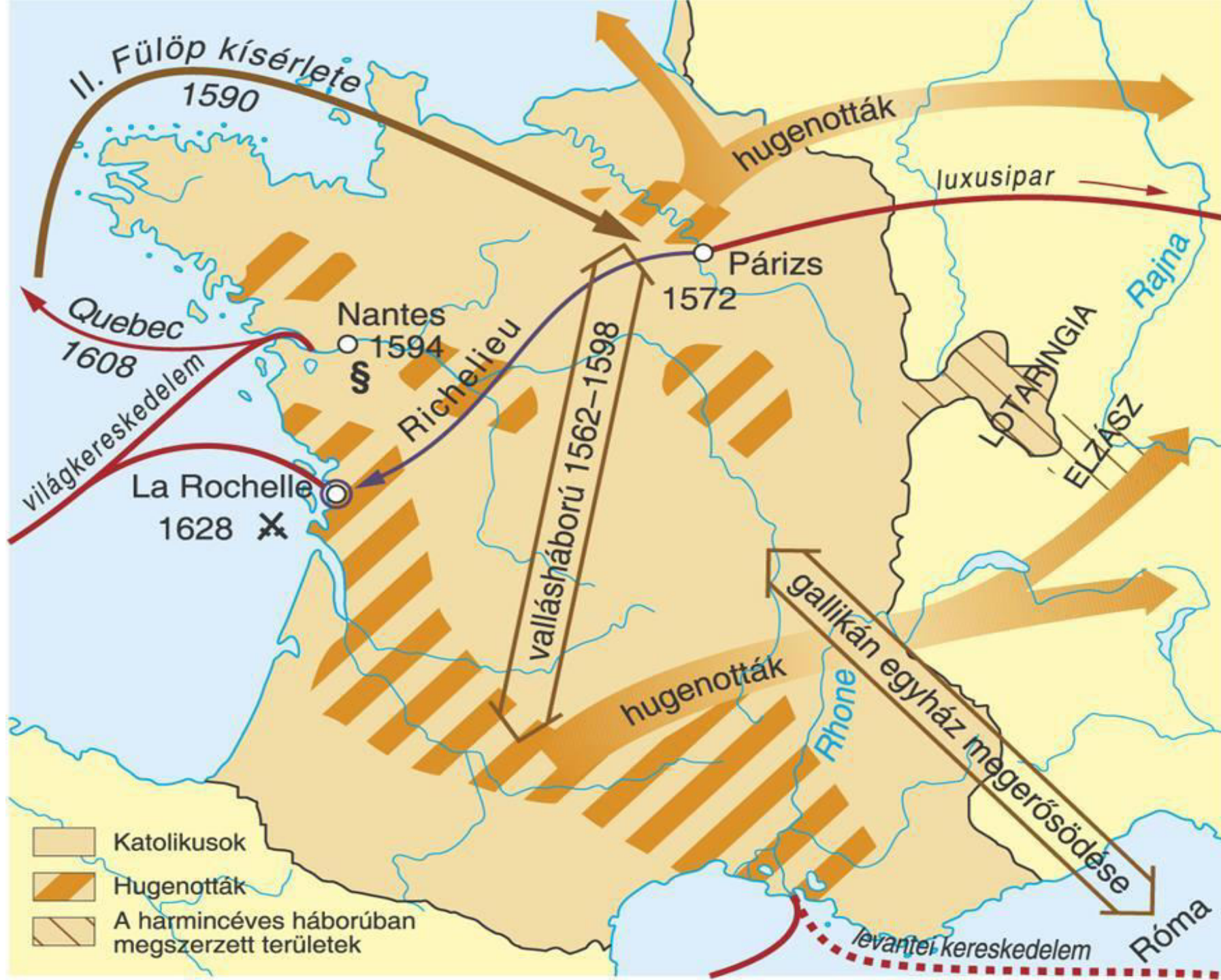

- A vallásbékét hirdető IV. Henrik gyilkosság áldozata
- Utódja **XIII. Lajos 1610-1643**, gyenge, kiszolgáltatott uralkodó
- 1614 – utolsó rendi gyűlés, utána a király rendeletekkel kormányoz
- XIII. Lajos tulajdonképpen átengedi az ország irányítását **Richelieu bíborosnak**

Richelieu bíboros

- Célja: egységes állam, egységes vallás – gallikán (francia katolikus) (más vallások üldözése, a **hugenották** (francia reformátusok) fészket – La Rochelle-t megostromolta), egységes gazdaság (királyi manufaktúrák és hadsereg kialakítása (zsoldos haderő))
- **Intendánsok** (királyi küldöttek) – az ország legtávolibb részében is a királyi udvar akaratát érvényesítették
- kiűzi a **hugenották**at Fr.o.-ból
- a **királyi manufaktúrák** és a **külkereskedelem** erősítése
- **polgári származású** hivatalnokok (**taláros nemesek**)

XIV. Lajos – a napkirály

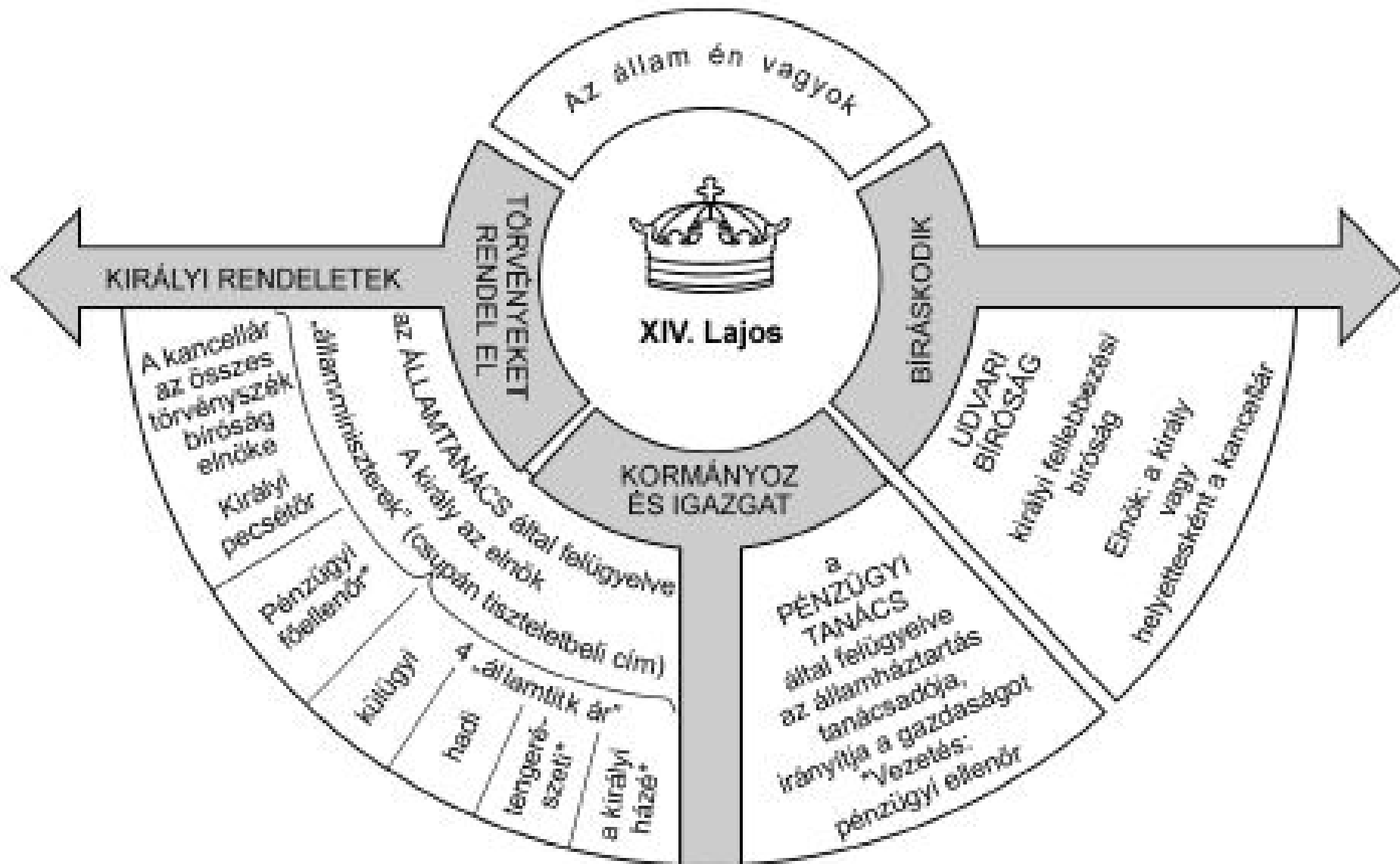
- Az életet adó Nap és a bolygók (44. old.)

Az uralkodó egyre nagyobb jövedelmeire támaszkodva kiépíti:

- a tőle függő állami **hivatalszervezetet**
- **zsoldossereget** tart fenn
- **fényűzés** → **Versailles**, a királyi udvar
- Az ügyek intézésben az uralkodóé a döntő szó
 - » az állampolgárok jogait **nem védi semmi sem**

„Az állam én vagyok...”

Mazarin bíboros

- Richelieu halála után 1642-től **Jules Mazarin** vette át tisztségét
- Legyőzte az abszolutizmus ellen lázadó „Fronde” mozgalmat (főnemesi felkelés)
- Sikerrel fejezte be a 30 éves háborút
- **Kitolta az ország határait a Rajnáig**
- Erős **francia-párti szövetséget** hozott létre

Jean Baptiste Colbert

- Polgári származású gazdasági szakember --->
pénzügyminiszter
- Az állami manufaktúrák luxuscikkeket termeljenek – **exportra** (kivitelre, külföldre)
- A nemesség félelme a hajthatatlan minisztertől, keménysége végett „**márványembernek**” nevezték
- A „**merkantilizmus**” kidolgozása

A merkantilista gazdaságpolitika

- Ezt a gazdaságpolitikát XIV. Lajos és **Colbert** pénzügyminisztere együttesen alakították ki, **az ország kivitele jelentősen meghaladja a behozatalt**
- cél: **vámok segítségével megvédeni a belső ipart és exportálni a termékeket külföldre**, hogy pénzt kapjanak érte
- ezért **manufaktúrákat hoznak létre**, megszabják a minőséget és segítik a kereskedelmet
- » Addig sikeres ez a politika, amíg a külföldiek is elkezdik alkalmazni a **védvámokat**

A 30 éves háború (1618-1648)

- 1618 és 1648 közt zajlott **főleg német területeken**
- a központosításra törekvő katolikus vallású **Habsburg császári hatalom és**
- a vele szemben álló, önállóságukat és szabad vallásgyakorlatukat féltő **protestáns fejedelmek között**, több külföldi ország beavatkozása mellett

A harminc éves háború (1618-1648)

**A katolikus
Habsburg
császár**

osztrákok, bajorok

Katolikus Liga

hadvezér: Tilly gróf

katolikus országok:

pl. Spanyolország és
a pápa

**Protestáns
német
fejedelmek**

szászok, németek

Protestáns Unió

hadvezér: Wallenstein

protestáns országok:

pl. Dánia, Svédo, és
a katolikus Franciaország.

Albrecht von Wallenstein

A 30 éves háború (1618-1648)

A vesztfáliai béke

- A békekötés révén valódi **európai nagyhatalommá vált** Franciaország, Svédország és Brandenburg, melyek jelentős területekkel gazdagodtak.
- A Német-Római Császárság teljesen átalakult: **296 önálló fejedelemségre**, és számtalan **önálló városra** oszlott.
- Ezzel a **császári hatalom (NRCS) végképp névlegessé vált.**
- A Habsburgok vereségüket követően kelet felé fordultak, és Magyarország, illetve Erdély teljes megszerzésével próbálták kárpótolni magukat (1699 – Karlócai béke után Magyarország Habsburg bekebelezése.)
- Az osztrák és cseh tartományokban **felszámolták a rendiséget**, ami lehetőséget teremtett számukra **az abszolutizmus kiépítésére!**

Köszönöm a figyelmet!